

TRIVSELSLØFT

Handleguide - til ledere, lærere og pædagoger

GOD TRIVSEL

God trivsel bidrager til at øge det enkelte barns selvværd, tryghed, tolerance og tillidsfulde tilgang til omverdenen.

God trivsel bidrager til at styrke barnets personlige, sociale og faglige udviklingsmuligheder.

God trivsel bidrager til at styrke børnenes muligheder for at deltage i fællesskaberne i skolen, i SFO og i klubben. Da skolen er et sted, hvor alle børn skal være og ikke kan melde sig ud af eller gå væk fra, hvis omstændighederne bliver svære eller utålelige, er det ekstra vigtigt, at alle børn oplever god trivsel i skolen.

Det er et fælles anliggende for skole, SFO samt klub og forældre at lære børnene:

- at udvikle en respektfuld omgangsform og -tone, dvs. at benytte et anerkendende sprog, både verbalt og via kropssprog, samt i kommunikationen på de sociale medier
- at være en god kammerat og udvikle gode kammeratskaber
- at optræde tolerant, hensyntagende og accepterende over for hinanden uanset forskelligheder
- at sige til og fra over for hinanden på en positiv måde, hvis der opstår konflikter, drillerier eller mobning

Tegn som kan tyde på, at et barn ikke trives

Hvis et barn ikke trives, kan det give sig udslag på mange måder, men følgende tegn kalder på ekstra opmærksomhed:

- Barnet bruger meget tid alene
- Barnet har ingen eller få venner
- Barnet kommer hjem med iturevet tøj, ødelagte skolebøger, blå mærker etc.
- Barnet inviteres sjældent til fester/fødselsdage
- Der kommer få eller ingen til barnets arrangementer
- Barnet virker modløst og har ikke lyst til at gå i skole
- Barnet vælger en "ulogisk" vej til skole
- Barnet virker ængsteligt og sky
- Barnet virker ukoncentreret og rastløst
- Barnet har ofte ondt i maven
- Barnet har ofte ondt i hovedet

Hvis du bliver opmærksom på, at et barn udviser nogle af ovennævnte tegn på mistrivsel, er det vigtigt, at du kontakter elevens klasselærer eller skolens ledelse med henblik på at få hjælp til barnet så hurtigt muligt.

MOBNING

”Mobning er et VI – problem”, siger Helle Rabøl Hansen, forsker i mobning. Den kultur og ”tone” som præger børnegruppen eller stedet, hvor børnene opholder sig, har stor betydning for hvor meget mobning og mistrivsel, der finder sted.

Derfor er det vigtigt gennem hele et barns skoleforløb, at både skole og forældre er opmærksomme og sætter ind, hvis mobning finder sted - samt at de professionelle har forståelse for barnets kompetencer. Det er imidlertid også vigtigt at skelne mellem almindeligt og mere uskyldigt drilleri og mobning.

Mobning defineres ifølge Helle Rabøl Hansen således:

”Mobning er en persons eller en gruppes systematiske forfølgelse eller udelukkelse af en enkelt person i en social sammenhæng (på et sted), hvor denne person er ”tvunget” til at opholde sig. Mobning er en uformel, udstødende fællesskabsform i formelle sociale sammenhænge. En person er mobbet eller plaget, når han eller hun gentagne gange og over en vis tid bliver udsat for negative handlinger fra en eller flere personer.”

Negative handlinger kan fx være:

- Direkte fysisk vold, skub, slag eller spark
- Handlinger ledsaget af ord, trusler og hån, samt det at sige ubehagelige og lede ting
- Handlinger uden ord ved bevidst brug af grimasser, gestikulering som fx at vende ryggen til
- Handlinger der sker for at genere og såre fx gennem mobiltelefoner eller på sociale medier
- Udelukkelse fra fællesskabet

Sådan gør skolen, hvis mobning forekommer

1. Klasseteamet er første led: Modtager du en henvendelse om mobning, skal du straks bringe det op i klassens team. Er der ingen konkret henvendelse, men en mistanke om mobning, skal dette også bringes op i klasseteamet, der så kan udveksle iagttagelser og vurderinger.

Der kan indhentes informationer fra alle relevante faggrupper, som derefter kan inddrages efter behov. Klassens team kan med fordel anvende SPU/LP til at analysere problematikken.

2. Ledelsen orienteres og inddrages altid ved tilfælde af mobning.

3. Individuel handleplan: Klasseteamet beslutter en række konkrete initiativer, der matcher problemet, såsom:

- Samtale med mobbeofret, dernæst forældrene
- Samtale med mobberen/mobberne, dernæst forældrene
- Samtale med evt. medløbere/ passive tilskuere. Ved samtalerne deltager klasselæreren og evt. andre lærere fra teamet

- Der afholdes klassemøder, hvor klassens adfærd diskuteres
- Der afholdes forældremøder

Ud fra samtalerne besluttet i samråd med ledelsen en videre handleplan, fx ved at inddrage skolens tværfaglige team eller andre relevante faggrupper (Se også "Trivselsløft - inspirationskatalog", nov. 2015).

Eksempel på en handleplan/tidsplan kan være: Sætte fokus på klassens kultur og miljø, klassemøder, trivselsundersøgelse, individuelle elevsamtaler m.m.

Ledelsen er ansvarlig for, at der ved akut mobning afholdes møder med alle relevante personer.

Der holdes løbende opfølgingsmøder, hvor klassens team sammen med de benyttede ressourcepersoner evaluerer forløbet. Gennem hele forløbet holdes de involverede parter orienteret.

Sådan gør SFO og klub, hvis mobning forekommer

1. Pædagogen er første led: Modtager du en henvendelse om mobning, skal du straks bringe det op i teamet, der så kan udveksle iagttagelser om mobning. Der indhentes informationer fra alle relevante faggrupper, som derefter inddrages efter behov. Pædagogerne kan med fordel anvende SPU/LP til at analysere problematikken.

2. Ledelsen orienteres og inddrages altid ved tilfælde af mobning.

3. Individuel handleplan: Det pædagogiske team beslutter en række konkrete initiativer, der matcher problemet, såsom:

- Samtale med mobbeofret, dernæst forældrene
- Samtale med mobberen/mobberne, dernæst forældrene
- Samtale med evt. medløbere/ passive tilskuere. Ved samtalerne deltager pædagoger fra teamet
- Der afholdes afdelingsmøder/personalemøder, hvor børnegruppens adfærd diskuteres
- Der afholdes fx møder med børnene og deres adfærd diskuteres
- Der afholdes forældremøder

Ud fra samtalerne besluttet i samråd med ledelsen en videre handleplan fx ved at inddrage personalet fra skolen eller andre relevante faggrupper. Der samarbejdes med forældrene omkring de tiltag, der besluttet (Se også "Trivselsløft - inspirationskatalog", nov. 2015).

Eksempel på en handleplan/tidsplan kan være: Sætte fokus på institutionens kultur og miljø, gruppemøder, trivselsundersøgelser, individuelle barnesamtaler m.m.

Ledelsen er ansvarlig for, at der ved akut mobning afholdes møder med alle relevante personer.

Der holdes løbende opfølgingsmøder, hvor det pædagogiske team sammen med de benyttede ressourcepersoner evaluerer forløbet. Gennem hele forløbet holdes de involverede parter orienteret.